

σωτηρία κολυμπώντας αντίπερα Ἡ ὄψη τοῦ καλοῦ ποταμοῦ εἶχε τόρ' ἀλλάξει. Ἔσερνε πάνου του κοντάρια, ἀσπίδες, ξύλα, φορέματα, τὰ ψάρια ξαφνιασμένα περιτρογυρίζανε τοὺς νεκροὺς πὺν σκοιτάβανε στὶς ἄκρες, στρέφουνταν. βουλιάζαν, ἀνεβαίνανε, τὸ νερὸ κοκίνισε ἀπ' τὸ αἷμα. Μὰ μετὸ σκοιάδι π' ἄρχισε νὰ πέφτη γαλήνεψε καὶ τῆς μεγάλης μάχης ἢ βουή. Ἀπ' τὶς ἑπτὰ φοβερὲς Ρωμαϊκὲς λεγεῶνες μόνο λίγα φτωχὰ συντρίμια εἶχανε ἀπομείνει.

Ὁ Σπάρτακος καθότανε στὴ σκηνή του τὴν ὥρα πὺν δυὸ παλῆοι μονομάχοι τοῦ φέρουν τὸ Λέντουλο. Σηκώθηκε ὁ Λέντουλος τρέμοντας καὶ μὴ μπορόντας νὰ κοιτάξη στὸ πρόσωπο τὸν παλῆο του γιῶριμο μονομάχο κι' ἀκούει νὰ τοῦ λέη αὐτός:

— Πήγαινε νὰ πῆς στὶς Ρωμαῖες δέσποινες πὺς ὁ δοῦλος Σπάρτακος σ' ἄφησεν ἐλεύθερο.

Οἱ δοῦλοι ἀνοίγουνε δρόμο στὸ Λέντουλο πὺν φεύγει μετὸ μέτωπο σκυφτὸ γιὰ τὴ Ρώμη.

ΛΕΩΝ ΡΑΖΕΛΟΣ

ΓΙΑ Ν' ΑΠΕΛΠΙΖΕΤΑΙ Η ΑΝΙΑ

Κάτι ἀσήμαντα πράγματα σὲ σκλαβώνουν καμμιὰ φορὰ. Εἶναι ἀλήθεια, πὺς πάντα ἀπὸ μικρὸς κυνηγοῦσε τὴν ἰδιορρυθμία, τ' ἀσυνείθιστο. Νὰ τὸν κυτιάζουν, νὰ τὸν κυτιάσουν.

Ἔστερα, μερικὰ χρόνια ἀδράνειας, ἀδιαφορίας...

Παιγνίδια, τσακώματα, τὰ γόνατα ὄλο αἷματα... Οἱ δασκάλου πολὺ δύσκολα τὰ μαθηματικά...

Ἡ δασκάλα τοῦ φώναζε καὶ τοῦ ξαναφώναζε στ' αὐτὴ: «Νὰ γίνουν ὄλοι ἀπ' τὸ σπῆτι σου ἄνθρωποι εὐπόληπτοι κι' ἐσὺ ρεμπέτης...»

* *

Ἔπειτα, σ' ἄλλα μέρη, ἄλλη ζωὴ. Ἡ ἐφηβική.

Τ' ἄρεσε τὸν σκλάβωνε πάντα καὶ τώρα πὺν συνειδητὰ—ἐφηβική, τ' ἀσυνείθιστο. Νὰ τὸν βλέπουν, καὶ πρῶτος πάντα. Πρῶτος.

Ἔτσι καὶ τώρα πιά, σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία—παλληκάρι σωστὸ 18 χρονῶν, σκλαβωνόταν ἀπ' τὴν ἰδιορρυθμία. Τ' ἀσυνεϊθιστο μέχρι παραδοξότητος. Καὶ μικρὸς καμμιὰ φορὰ ἔδινε κάτι φόρμες στὸ καπέλο του, φοροῦσε γραβάτες, κάποτε καὶ μακρυνά· νὰ μὴ μοιάζει ὅπως οἱ ἄλλοι. Νὰ μὴ μοιάζει καὶ μέχρι γελοιότητος πιά. Νὰ ξεχωρίζει...

Βέβαια, κυνηγοῦσε τ' ἀσυνεϊθιστο, τὸ κυνηγοῦσε, ὅταν καταλάβαινε πὼς ἦταν καὶ στὸ χέρι του ἡ πραγματίωση τοῦ συνευθισμένου—τριμένου, καὶ πὼς ἀπὸ δύναμη, πρωτοβουλία τ' ἀπόφευγε. Μὲ ὑπεροψία.

Τώρα πάλε, ἔ... σὰ «νέος» καὶ πού πρέπει νὰ εἶσαι εὐπαρουσίαστος, νὰ εἶσαι συμμορφωμένος· σὰ νέος 18 χρονῶ καὶ στὸ σχολεῖο, τὰ κορίτσια, στὴ γειτονιά καὶ βέβαια πρέπει...

Μιά ἔξωτερικὴ διακόσμηση ἄλλιῶς καὶ προδιαθέτει, ἄλλιῶς...

Ὅπως σὲ βλέπουνε, μὰ εἶναι ἀνθρώπινο. Πῶς;

Καὶ πάλι βέβαια κυνηγοῦσε τὴν ἰδιορρυθμία — στὴ ντυμασιά, στὴν ὁμιλία... μὰ καὶ σὰ «νέος» 18 χρονῶν ἄρχισε νὰ βλέπει. Ἔπρεπε πιά καὶ νὰ βλέπει.

Παρατηροῦσε, πὼς οἱ ἄλλοι συνευθίζαν νὰ χενίζον τὰ μαλλιά τους πρὸς τ' ἄπάνω, «ἀλὰ ταγκό»· αὐτοῦ ἦταν πολὺ τριμένη πιά ἢ «πλάι χωρίστρα», σὰν μπακαλάκι, μόλο, πού ἦταν λιγότερο συνευθισμένη ἀπ' τὴν πρώτη...

Καὶ καταλάβαινε καὶ ὁ ἴδιος, πὼς μὲ τὰ μαλλιά διαλυσμένα πρὸς τ' ἄπάνω παίρνεις μιὰ ἀρχοντιά, μιὰ ὑπεροψία στὸ πρόσωπό σου... ἐπιβλητικότητα.

Καὶ ὕστερα, αὐτὴ ἢ «ἀρχοντιά» — «ἐπιβλητικότητα» εἶναι καλὰ «στοιχεῖα», πολὺ καλὰ καὶ γιὰ 18 χρονῶν παιδὶ νέο... Πῶς; Ἄλλιῶς καὶ προδιαθέτει... Ὅλοι, οἱ περισσότεροι τουλάχιστο, τὰ μαλλιά τους ἄπάνω «ἀλὰ ταγκό», πού σοῦ δίνει μιὰ χάρη...

Βέβαια, αὐτὸ ἦταν μιὰ κοινοτυπία πιά, καὶ γι' αὐτὸν περισσότερο πού τὴν ἀπέφευγε, πολὺ ρηχό, μά...

Πάλε καταλάβαινε μιὰν ἐπιθυμία, ἔτσι, πὼς σὰ νὰ μὴν μποροῦσε νὰ πραγματοποιήσει τὴν κοινοτυπία αὐτὴ καὶ... νευρίαζε. Μιά ἔξαψη συχνὰ στὸ πρόσωπό του...

Ἐνῶ, ἂν εἶχε τὴ δύναμη νὰ τὴν πραγματοποιήσει καὶ δὲν ἤθελε, ἔτσι ἀπὸ ἐσωτερικὴ ἀνησυχία... τότε ἓνα κομπαστικὸ στὸ πρόσωπό του, ἓνα κομπαστικὸ — ἢ λέξη... Οἱ ἄλλοι δὲν τῶχαν αὐτό. Δὲ μποροῦσαν.

Ἔτσι καὶ γιὰ «τ' ἀλὰ ταγκὸ» μαλλιά, μόλο πὺν ἦταν πολὺ «δεύτερα» πιά, ἤθελε νὰ τὰ μιμηθεῖ, νά... πὼς... κι' αὐτὸς ἀποροῦσε! Μιὰ-δυὸ φορὲς δοκίμασε στὸν κατρέφτη, ὅταν λείπαν ἀπ' τὸ σπίτι μιὰ-δυὸ φορὲς καὶ τᾶδειξε στὴν ὑπηρέτρια, τῇ Διαμάντω :

— Ἔ... Πῶς σοῦ φαίνονται;

Ἐκείνη ἔξυσε τὸ μάγουλο της :

— Πιὸ καλὸς εἶσατε πρὶν... Τώρα δείχνει πολὺ τὸ κούτελό σας... καὶ φαίνεσθε ἔτσι, πιὸ μέγας...

Νά... κι' ἡ Διαμάντω τῷχε καταλάβει...

Ὅταν ἔχεις ἓνα μεγάλο μέτωπο καὶ φαίνεσαι πιὸ μέγας... καὶ σὲ τέτοια ἡλικία μάλιστα... — εἶναι πολὺ ιδιόρρυθμο. Ἐνα καλὸ «στοιχεῖο». Νά. Ἀπ' τὴν κοινοτυπία ξεπετιέται πάλε τὸ ιδιόρρυθμο... Μὰ βέβαια φυσικό του, φυσικό του ἦταν. Πῶς; Πῆγε πάλε στὸν κατρέφτη.

Μά, ἡ Διαμάντω, θεώρησε καλύτερο νὰ πεῖ, πρῶτα, τὴν προσωπική της γνώμη: «Πιὸ καλὸς εἶσατε πρὶν...» ὕστερα ἔκανε «ἀνάλυση...» «ὁ ἀποχρῶν λόγος»...

Ἐρῖξε δυὸ φευγαλέες ματιές, σὰ νὰ ντροπέταν, κοκκίνιζε. Ἀλήθεια, καὶ ὁ κατρέφτης ἔτσι τὸν ἔδειχνε, ὅπως εἶχε πεῖ καὶ ἡ Διαμάντω. Μὰ πρῶτα ἦταν πιὸ καλός... Κι' αὐτό, κι' αὐτὸ τὸ καταλάβαινε.

Μά, καὶ ἡ «πλάϊ χωρίστρα» ἄρχισε νὰ τοῦ γίνεται ἀνυπόφορη. Ἀποτροπιασμός.

II

Ὑστερα ἀπὸ τρεῖς μέρες πάλε στὴν ἐνέργεια. Τοῦ ἦταν ἀνυπόφορη. Ὅταν συναντοῦσε παιδι τῆς ἡλικίας του, πρῶτα-πρῶτα, πρόσεχε τὴν κόψη τῶν μαλλιῶν του. Ἦ, ἂν φοροῦσε καπέλο, προσπαθοῦσε νὰ τὴν μαντέψει ἀπ' τὰ ζουλούφια.

Ἄν τὰ ζουλούφια ἦταν κομένα μὲ τὴν πρώτη μηχανή, ὑπῆρχε μεγάλη πιθανότης τὰ μαλλιά νὰ ἦταν δυαλυσμένα «ἀλὰ ταγκὸ». Καί, ἔτσι τὸν ἔτρωγε κάτι-κάτι...

Αὐτὸ τὸ «πιὸ καλὸς εἶσασθε πρὶν», ἂν δὲν τῷλεγε κι' αὐτὴ ἡ Διαμάντω, ἴσως νὰ μὴν τῷβλεπε καὶ κείνος στὸν κατρέφτη.

— Οὐφ... μὰ στὴν αἰσθητικὴ τῆς Διαμάντως τώρα...

— Καὶ ὅμως τῷβλεπε, τῷβλεπε ὀλοκάθαρα. «Πιὸ καλὸς εἶτανε πρὶν...» Ὅλο στὸν κατρέφτη, στὸν κατρέφτη...

Ἀνέβαζε τὰ μαλλιά του πρὸς τὰ ἐπάνω, τὰ ἴσιωνε μὲ

τὴν ἀπαλάμη, μὲ τὴν πετσέτα καὶ μπριγιακίνες, μπριγιαντί-
νες ποὺ ἀφομοιόνονταν πιά τὰ μαλλιά σχεδὸν μὲ τὸ κρανίο!

Καὶ μὲ μιὰ ἀγωνία.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, νάσου καὶ χτύπησε ἡ πόρτα.

— Ὁ φίλος σας ὁ Δάμης, τοῦπε ἡ Διαμάντω, μισα-
νοίγοντας τὴν πόρτα καὶ μ' ἓνα μορφασμό, σὰν τὸν εἶδε
μὲρὸς στὸν καθρέφτη καὶ σὲ τέτοια στάση.

Ἐκεῖνος κοκκίνησε περισσότερο καὶ γύρισε τὸ πρό-
σωπό του, ἔτσι δειλὰ-δειλὰ, πὼς ἀσυναίσθητα κυττοῦσε,
ἀόριστα κι' ἔβανε τὰ χέρια στὰ μαλλιά, ἔτσι μηχανικά...
Μιὰ ἀφηρημάδα ἐπὶ τέλους ἀπ' τὸ πολὺ διάβασμα... Πῶς;

Ἡ Διαμάντω βέβαια δὲν τὸ πῆρε ἔτσι τὸ πρᾶγμα —
τῆς ἡλικίας του πιά... καιρός, καὶ 18 χρονῶ παιδί... .

Μά, ἐκεῖνος μὲ τὴ σκέψη αὐτὴ καὶ μὲ μερικὲς κινήσεις
συγκράτησε τὸ καταπιεσμένο ἠθικό του... .

Κάθησε σὲ καναπεδάκι καὶ περιμένε νὰ δεῖ, πὼς θὰ
τοῦ φαίνονταν καὶ τοῦ φίλου του τὰ μαλλιά ἔτσι... .

Διάβλεψε, στὴν αἰσθητικὴ τῆς Διαμάντως... Μιᾶς Δια-
μάντως γιὰ τὰ πιάτα καὶ τὸ φαί... .

Βέβαια κι ὁ ἴδιος εἶχε μιὰ ὑπολανθάνουσα ὑποσυνει-
δητὴ ἐντύπωση γιὰ τὴ χωριστὰ τῶν μαλλιῶν του, ποὺ
συμφωνοῦσε μὲ τῆς Διαμάντως, «πιὸ καλὸς πρίν», μά, ὡς
δοῦμε καὶ ὁ Δάμης, «τὶ θὰ πεῖ ὁ Δάμης... Δὲν μπορεῖ
κανεὶς νὰ ἔχει ἀκριβῆ αὐτοκριτικὴ... .

Μόλις ἀνοίξε ἡ πόρτα, φάνηκαν τὰ μάτια τοῦ φίλου
του μ' ἓνα σπασμὸ καὶ μειδιάματα... .

— Καημένε Ἄλκη δὲν ἔχεις δουλειὰ καὶ δόστου κά-
νεις τοῦ κόσμου τίς παροδοξότητες... .

Ἐκανε μιὰ χειρονομία σ' ὃν ἀέρα καθόλου ἐκφραστικὴ.

— Ἄς εἶναι... δὲ μ' ἀρέσεις ἔτσι. Πιὸ καλὸς εἶσουν
πρίν... τῶρα δείχνεις σωστὸς εἰκοσάρης... — εἶπε.

Ὁ Ἄλκης προσπαθοῦσε νὰ συγκρατηθῆ. Νά, ἔτσι,
πὼς δὲν εἶχε νὰ κάνει τίποτ' ἄλλο, ἔτσι γιὰ ν' ἀπελπίσει
τὴν ἀνία του. Κι' ὅλο κινήσεις ἔκανε, ἀδέξιος — ἀνδρειαίλου,
μά, ποὺ ὁ φίλος του δὲν τίς διέκρινε... Δὲ διέκρινε τὸ
κίνητρό τους... Νά, ἔτσι, πὼς «κυττοῦσε ἀόριστα, πὼς
δὲν εἶχε νὰ κάνει τίποτ' ἄλλο, πὼς ἔσιαχνε τὰ μαλλιά του,
ἔτσι γιὰ ν' ἀπελπίζεται ἡ ἀνία του...» Κουνοῦσε τὸ πόδι
στὸ κάθισμα νευρικά· δάγγανε τὸ κάτω του χεῖλι καὶ στή-
λωνε πότε-πότε τὸ βλέμμα στὰ κουρτινάκια τοῦ παραθυ-
ριοῦ ποὺ ἀνεμίζονταν... Ἦθελε ν' ἀνοίξη συζήτηση.

— Ἐμ... βρὲ Δάμη, δὲν ἔχω νὰ κάνω καὶ τίποτα...
Πῶς θὰ περάση ἡ ὥρα... Νά, γιὰ μὲς στὸ σπῆτι... Εἶναι

καὶπραχτικὰ ἔτσι. . . Γέλασε. Τὸ τελευταῖο τὸν συνέφερε
— «εἶναι καὶπραχτικὰ ἔτσι. . .»

Ὁ φίλος ὁ Δάμης οὔτε τὸ κατάλαβε καὶ κατέβαινε
τις σκάλες μὲ τὸ τετραδίου στὸ χέρι, σὰν ρουλό, μὲ ἀόριστα
βλέμματα, ἀνέμελα. Ὑστερα, ὁ Ἄλκης πάλε στὸν κατρέφτη.

Μ' ἓνα φθονερὸ βλέμμα, μὲ μιὰ στάση—νὰ τὸν ἔβλεπε
κανεὶς ἀπ' τὸ σπίτι, ἢ Διαμάντω. . . οὔτε ἀόριστα βλέμματα
πιὰ, οὔτε ἀφηρημάδα. . .

Ἀνακάτωσε τὰ μαλλιά του, ἔτσι σὰ νὰ λουζόταν καὶ
νά. . . ξεπετάχτηκε, ἔτσι μόνη της, αὐτόματα, ὄλο χαμόγελο
καὶ εἰρωνία ἢ «πλοῖ χωρίστρα. . .»!

Εἶχε νικήσει γιὰ δεύτερη φορά.

III

Καὶ τις δυὸ φορές, πὺ εἶχε ἀλλάξει τὴν χωρίστρα
τῶν μαλλιῶν δὲ μπορούσε νὰ κάνει ρουῖπι ἀπ' τὸ σπίτι.
Οὔτε καὶ τὸ κεφάλι ἀκόμα ἔξ' ἀπὸ παράθυρο.

Κι' αὐτὸ τὸν νεύριαζε. Τὸν νεύριαζε, πὺ κοκκίνιζε, μὲ
μιὰ κοκκινάδα, πὺ τοῦ ἔδινε ἔτσι ὄψη τραγικότητος. . .

Ἦθελε, ἐπὶ τέλους, μιὰ φορὰ μ' ἀλαγμένη χωρίστρα
— «ἀλά ταγκὸ» — νὰ βγεῖ ἔξω στο δρόμο, κάτω ἀπὸ τὸν
οὐρανὸ, στὸ ὑπαιθρο, πῶς λένε; Ἦτσι, καὶ νὰ μὴ θελήσει,
νὰ μὴ δεῖ κανένα γιὰ νὰ τοῦ πεῖ τὴ γνώμη του—πιὸ κα-
λὸς πρίν. . . — νᾶναι νύχτα, νύχτα. . . Οὔφ! Νύχτα, ὄλο-
σκότεινα νὰ μὴ συναντήσῃ κανένα καὶ νὰ νικήσῃ, νὰ νι-
κήσῃ μιὰ καὶ γιὰ καλά. Πῶς;

Ἔσφιγγε δυνατὰ τις μασέλες, πὺ δυὸ ἐξογκώματα
ὄλο ἀντιπάθεια ξεχώριζαν, κι' ἔπερνε μιὰν ἔκφραση ζωώ-
δικη, καθόλου ἀνθρώπινη — ἔνστιχτο!

Ὑστερα ἀπὸ δυὸ μέρες ἦτανε νὰ πᾶνε ὁ μπαμπᾶς, ἢ
μητέρα κι' ἢ Ἀλίκη — ἢ Ἀλίκη μὲ τὰ γέλοια ὄλο θὰ πῆ-
γαινε, στὸ θέατρο. Κάποιος γνωστὸς δημοσιογράφος τοὺς
εἶχε ἐφοδιάσει μὲ «φόρους».

Ἀπ' τὴν ἀρχή, πὺ τοῦ τόπε ἢ Ἀλίκη, ὄλο γέλοια καὶ
κουνώντας τοὺς ὄμους της, πότε σιάζοντας καὶ τὸ φετάκι
τῶν μαλλιῶν της, ἔκανε μιὰ γκριμάτσα ἄρνησης. . .

— Οὔφ. . . πῶς ἤθελα νᾶρθω. . . μὰ ἀναποδιὰ τὴν ἄλλη
μέρα καὶ πρόχειρο διαγώνισμα. . . Ἔχω νὰ διαβάσω. . . Ἀνα-
ποδιὰ πάλε. . .

Καὶ στὰ μάτια του μιὰ λάμψη καὶ ἡ φλέβα κοντὰ στὸ δεξιὸ ζουλοῦφι κατακόκκινη καὶ ὄλο ρώμη.

Ἔτσι βρῆκε ἓνα βραδὺ εὔκαιρο.

Ἡ Διαμάντω, ὕστερ' ἀπ' τὸ φαῖ, κάθησε γιὰ λίγο στὸ μπαλκόνι μασουλώντας σπόρους ἀπ' τὸ βραδυνὸ πεπόνι, πότε καὶ ψιθυρίζοντας συγκεχυμένους σκοπούς. . . Ἐπειτα πῆγε στὴν κουζίνα γιὰ ὕπνο.

Ἡσυχία, μὰ γλυκεία.

Ὁ Ἄλκης μὲ τὴ λάμπα στὸ γραφεῖο διάβαζε.

Σὰν ἄκουσε τὸ τρίξιμο τοῦ σωμιέ — ἡ Διαμάντω θὰν εἶχε πέσει πιά, σηκώθηκε μ' ἐπισημότητα καί, ἔτσι τοῦ φάνηκε, πὼς βρισκόταν στὴ σκηνὴ θεατροῦ. . .

Μὲ μιὰ σοβαρότητα στὸ πρόσωπό του.

Πλησίασε τὸν κατρέφτη, σήκωσε τὰ μαλλιά πρὸς τ' ἀπάνω μὲ λίγο μπριγιαντίνη, τᾶδεσε μένα ιουλπάνι καὶ σουλάτσαϊρνε.

Τὸ πρόσωπό του τώρα εἶχ' ἀλλάξει. Μιὰ ἰλαρότητα. Καὶ ἡ σοβαροφάνεια, βέβαια, ἡ ἐπιβλητικότητα δὲ λείπαν. . . Καθόλου. Σουλάτσαϊρνε, ὡς πὺ νὰ κατακαθίσουν τὰ μαλλιά. . .

Ἐλυσε, ὕστερα, προσεχτικὰ τὴν πετσέτα καὶ εἶδε τὸν κατρέφτη ὁμοια-ὁμοια.

Ὅπως πρὶν λίγες μέρες, πὺ καὶ τάχε δεῖξει στὴ Διαμάντω.

Μά, τώρα μ' ἀδιαφορία τὰ κυττοῦσε, μ' ἀδιαφορία. Ἡ νίκη πλησίαζε. Οὔτε γνῶμες - οὔτε τίποτα. Τὸ δικό του. . . Σήκωσε τὰ φρύδια ἐπιδοκιμαστικὰ καὶ σιγὰ - σιγὰ, χαμῆλωσε τὴ λάμπα, βγῆκε ἀπὸ τὸ δωμάτιο, καὶ κατέβηκε τὶς σκάλες καὶ ἀνοῖξε τὴν ἐξώπορτα.

Θὰν ἦταν ἡ ὥρα 10 περιῖπου.

Ὁ οὐρανὸς ἦταν κατακάθαρος. Στὸ δρόμο ἡσυχία.

Ἀπ' τὴ γωνιά ἔρχονται μερικοὶ συγκεχυμένοι ἤχοι τῶν αὐτοκινήτων, τράμ, κλάξον. . .

Ἔστριψε ἀπ' τὴν ἄλλη πλευρά, πρὸς τὰ πιὸ ἐρημικά, πρὸς κάτι φτωχὲς γειτονιές.

Γύρω ἀπ' τὸ φεγγάρι πολλὰ ἀστράκια, πολλὰ μαζεμένα — χαρούμενα, καὶ μὲ μιὰ θαμπάδα ἓνας ἀχνὸς τὰ σκέπαζε.

Κυττοῦσε ὁ Ἄλκης ἀόριστα τὰ σπίτια, χωρὶς ἐνδιαφέρο. Ἔτσι, γιὰ νὰ πασχολεῖται καὶ μετροῦσε (μετροῦσε) τοὺς διαβάτες, πὺ ξεχώριζε γύρω του.

Ἐστερα πέρασε ἀπ' ἓνα καληλιὸ — ὑπόγειος πὺ

ἔβγαιναν ἀπὸ κάτω, εἴαν ἀπὸ ἐγκατα, ἀναρθρες φωνές συγ-
κερασμένες ἀπὸ διάφορα συναισθήματα.

Βήσας, βρυσιές, τραγούδια. Χὰρ-φτού.

Διὸ ἀσετυλίνες φωτίζαν τὸ ἐσωτερικόν, πενιχρά.

Φχιριστιώταν καὶ πού δὲν ἰὸν πρόσεχε κανεῖς Ἴσως
ὄχι, κί' ἀπ' τὸ σκοτάδι, μὰ γιατίι— γιατίι δὲν θὰ τοὺς ἔκανε
αὐτὸς — κακὴ ἐντύπωση. Φαίνεται. Πῶς; πὼς ἦταν τὰ
μαλλιά, ὅπως σένα ὁποιονδήποτε καὶ ὄχι «πιὸ καλὸς
πρίν...» Ὅπως ὅλοι!

Στεκόταν στὶς γωνιές, κάτω ἀπ' τὶς πινακίδες πού φωτί-
ζονταν ἀπ' ἠλεκτρικὰ κί' ἔτσι ἀόριστα κύτταγε. Ἀόριστα τοὺς
διαβάτες. Πότε πάλε περπατοῦσε βιαστικός, ἀν καταλάβαινε
πὼ: κάποιος. περισσότερο διαισθητικός, τὸν ἀντιλαμβανό-
ταν. Ὑστερα πάλε τὶς νταμπέλες ἀδιάφορα, ἀπ' τὶς ἀνοι-
χτὲς ξύλινες πορτάρες τῶν πολυκατοικιῶν μὲ τὰ θαμπὰ φω-
σάκια... θὰ πλησίαζαν, ξαφνικὴ τὸ σκέφτηκε, 11-11 1/2.

Ἐκοψε ἀπ' ἄλλα στενά, πότε καὶ τρέχοντας, μ' ἀνδρική
ἀξιοπρέπεια πάντοτε.

Προσπαθοῦσε νὰ μὴ σκεφθεῖ, πὼς ἴσως θὰ τοὺς ἔβρι-
σκε στὸ σπῆτι καὶ πὼς θὰ τὸν ρωτοῦσαν «καὶ ποῦ εἶσουν
τέτοια ὦρα; Ποῦ πῆγες; Πῶς;» Μ' ἀνδρική ἀξιοπρέπεια
πάντα. Ἀκαδημαϊκὸς πολίτης σὲ λίγες μέρες. Πῶς;

Οὔτε καί, πὼς ὅλα ὅσα διεδραμάτιζε εἶχαν μιὰ δόση,
κωμικότητος, ἀστείότητος... χίμαιρες.

Ἡ ἐξώπορτα, ὅπως τὴν εἶχε ἀφήσει μισογυρτή. Τὸ
χεροῦλι γυρισμένο πρὸς τὸν τοῖχο, γιὰ σημαδιακόν, ἀν ὕστερα
ἀπ' αὐτὸν ἔμπαινε κανεῖς.

Ἡσυχία. Μιὰ ἱκανοποίηση.

Τὴν μισάνοιξε προσεχτικὰ — μ' ἀν κατατύχη περνοῦσε
κανεῖς ἀπ' τὸ δρόμο ξένος, θὰ καταλάβαινε πὼς δὲν πρό-
κειται γιὰ κλεψιά, καὶ πέρασε.

Ὑστερα, σιγὰ-σιγὰ, μὲ τὶς μύτες, στὸ δωμάτιό του.

Ἡ Διαμάντω θὰ ροχάλιζε, μὲ τὴ λάμπα μισοκατεβα-
σμένη — ξετραχηλιασμένη ἀπ' τὴν ζέση.

Ἐριξε μιὰ ματιὰ στὸν κατρέφτη — καθόλου κόκκινος
τόρα: Ἐπιβλητικότητα· χάρη...

Τὸ πρῶί, μὰ καὶ πού εἶχε δεῖ καὶ στὸν ὕπνο τὸν
ἐαυτό του μὲ «ἀλλὰ ταγκό» μαλλιά ἀξιοπρέπεια· ἐπιβλητι-
κότητα· ἀέρα — Ἄχ. καὶ πὼς τόβλεπε καὶ τὶ ἰδιόρυ-
θμο σὲ τέτοια ἡλικία — ἀποφάσισε νὰ βγεῖ ἔξω — μέρα πιὰ
— μὲ τὴν καινούργια αὐτὴ κόψη τῶν μαλλιῶν.

Ἐτοιμάσθηκε καὶ βγήκε. Ἐγινε ἡ ἐπισφράγιση — ψιθύρισε. . . πρῶτος τὸν κύτταξε ὁ μανάβης τῆς γειτονιάς κι' ὁ Ἄλκης νόμισε πὼς διάκρινε μιὰ γυαλάδα καὶ κάποιον χαμόγελό του . .

Ἰστερα ἡ Εὐθαλία, πὸν ξενόπλενε, μὰ πὸν λίγο ἐκείνη — οἱ ἄνθρωποι ἔχουν καὶ τὶς δουλιές τους, τὶς σκοτούρες τους — τρίτος τὸν εἶδε ὁ Γιάγκος ὁ μπόμπυρας, τὸ βάσανο τῆς γειτονιάς τὰ μεσημέρια καὶ γέλασε. . .

— Πῶς ἔγινες ἔτσι ἔ. . . ; Σταῦρο · Σταῦρο ἔλα νὰ δεῖς, τρέχα. . . κι' ἔβλυνε τὸ γόνατό του, καταματωμένο, μὲ σπυριά. . . Πῶς ἔγινες ἔτσι ἔ. . . ;

Ὁ Ἄλκης προσπαθοῦσε νὰ συγκρατηθεῖ μὲ κινήσεις. Λίγο κόκκινος — ἡ λέξη. . .

Μά. . . Ἄχ, ἐκείνη τὴ στιγμή πεθύμαγε νὰ δεῖ, νὰ δεῖ σέναν κατρέφτη. Νὰ δεῖ πῶς θάταν, πῶς ; . .

Καὶ κυττοῦσε ἀπ' τὰ τζάμια τῶν ἀνοιγμένων παραθυριῶν μὲ τὰ σεντόνια γιὰ ν' ἀερισθοῦν· στὶς βιτρίνες. . .

Κυττοῦσε καὶ στὰ τζάμια τοῦ αὐτοκινήτου συγκοινωνίας πὸν μπῆκε· προσπαθοῦσε ἀκόμα νὰ δεῖ καὶ στὸ στενόμακρο κατρέφτάκι, πὸν κρεμόταν πάνω ἀπ' τὸν σωφὲρ, μὰ τὸν ἐμπόδιζε τὸ κεφαλάκι μιᾶς δεσποινίδος — καταμελaniaσμένα νύχια, μανικιούρ. . . — τὸ κεφαλάκι μιᾶς δεσποινίδος, πὸν στεκόταν μπρὸς του καὶ τὸν ἐμπόδιζε. . . Μὰ καὶ κείνος πάντα μ' ἀξιοπρέπεια. Καί, πῶς ἤθελε, πῶς. . .

ΤΑΣΣΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ